

bijlage A

Visie binnen de gemeente!

Door Jan Baan, adviseur gemeente-opbouw

Blinde vuistvechters en een leeuw

In gemeenten en kerken zijn velen actief betrokken bij bedieningen en programma's. Anderen staan soms nog aan de zijlijn, maar zouden zich misschien best willen inzetten. Als ze maar zouden weten waar en hoe. Helaas is er ook vaak frustratie en moeheid in de gemeente. Waarom haken mensen na een poosje toch weer af? Enthousiast opgestarte activiteiten komen maar niet echt tot leven. Vaak verzanden activiteiten in afgeschermd koninkrijkjes binnen de gemeente. Het worden idealen van enkelen, vaak zonder werkelijke invloed op het geheel. Waarom komen sommige gemeenteleden er zelfs nooit toe om zich concreet in te zetten? Het gevolg is dat oudsten en voorgangers worden bedolven onder het werk en steeds weer op zoek zijn naar nieuwe medewerkers. Maar hoe krijg je die nu weer gemotiveerd?

Er is veel beweging en activiteit, maar wie kent het doel? Waar gaan we naartoe? Welk droombeeld hebben wij samen als gemeente eigenlijk voor ogen? Waar doen we het allemaal voor? Wat is onze gemeenschappelijke opdracht? En hoe weten we dat onze werken er op zijn gericht om die Opdracht ook echt te volbrengen? Op welke manier werk ik op mijn plekje concreet mee aan de visie van onze gemeente? Tja, waar doe ik het eigenlijk allemaal voor?

Dit zijn vragen die meestal niet hardop worden gesteld. Maar het ontbreken van antwoorden op die vragen is juist een belangrijke oorzaak van problemen in de gemeente. Die problemen kunnen voorkomen worden als je de vragen wél durft te stellen, als je samen voor Gods aangezicht wilt zoeken naar de antwoorden. Gods Woord spreekt over dit soort situaties. Goed weten waar je mee bezig bent is bijbels. Zo zegt Paulus dat hij niet loopt als een blinde of strijdt als een vuistvechter die doelloos in de lucht slaat (1 Kor. 9:26). Wanneer iedereen maar doet wat goed is in eigen ogen zonder dat er een gemeenschappelijk doel is, lijkt je op een huis dat tegen zichzelf is verdeeld (Matt. 12:25). Zo'n huis krijgt vroeg of laat met problemen te maken, op het gevaar af dat het geen stand houdt. Twijfel en ongeloof met daarbij het ontbreken van visie en heldere doelen, kunnen de gemeente tot een

voortgedreven en opgejaagde golf maken, innerlijk verdeeld en ongestadig op haar wegen (Jac. 1:6,8).

Een getemde leeuw

Wie wel eens in een circus is geweest, kan zich vast de leeuwentemmer nog wel herinneren. Met een stoel bedwingt hij de kracht van deze koning der dieren. Waarom een stoel? Als de leeuw zich concentreert op die ene stoel, slaat hij die zo aan splinters. Maar de leeuw ziet geen stoel. Hij ziet de stoelpoten. In feite ziet hij maar liefst vier stokken die hem bedreigen. Daardoor raakt hij in de war en blijft *hij* keurig op zijn krukje zitten. Hij slaat wat met zijn poot in de lucht, maar verder komt het niet. Hij is zich voortdurend aan het afvragen welke stok hij moet pakken. De zweep heeft hetzelfde effect. Knalt dan weer hier en dan weer daar. Maar als de leeuw in de richting van de knal kijkt, ziet hij geen doel meer. Zonder concentratie op één duidelijk doel komt de geweldige kracht van dit prachtige dier niet los.

Hetzelfde kan in de gemeente gebeuren. De gemeente heeft een geweldige potentiële kracht: Gods Geest, Gods Woord, de Koning der Koningen aan het hoofd, vele gaven en talenten met daarbij in ons materiële westen ook nog eens een grote materiële rijkdom. Toch zou je dat niet zeggen als je in sommige gemeenten komt. Waar geen helder gemeenschappelijk doel is, raakt de potentiële kracht van Gods gemeente verlamd. Verwarring en frustratie kunnen dan niet uitblijven, met als gevolg dat iedereen maar blijft zitten waar hij zit en zijn 'eigen ding doet'.

Jezus Christus spreekt hierover. Hij zegt: "Indien dan uw oog zuiver is, zal geheel uw lichaam verlicht zijn" (Matt. 6:22). In het Grieks staat voor het woordje 'zuiver' letterlijk 'enkelvoudig'. Dus niet twee- of viervoudig (denk aan de stoelpoten). Wanneer de ogen van allen zijn gericht op het ene doel, verlicht dat het hele lichaam. Deze waarheid wordt door de Heer Jezus vervolgens praktisch uitgewerkt. Ons hart moet gericht zijn op één schat (Matt. 6:19). We kunnen in ons dienen maar gericht zijn op één Heer (Matt. 6:24). De aandacht van ons dagelijks leven moet gericht zijn op één Koninkrijk (Matt. 6:33).

Het is misschien mede hierom dat Paulus ons oproept om "zijn blijdschap volkomen te maken door éénsgezind te zijn, één in liefdebetoon, één van ziel, één van streven" (Fil.2:2-4). Met deze uitdaging heeft ook de moedergemeente van de doelgerichte beweging geworsteld. Uiteindelijk heeft Rick Warren zich de vraag gesteld: wat zijn nu de primaire doelen van God voor de plaatselijke gemeente?

Richting bepalen

Het spreekwoord zegt: *er zijn vele wegen die naar Rome leiden*. Maar wat als je niet weet dat je naar 'Rome' moet? Welke wegen ga je dan? Hoe bepaal je dan je weg? Pas wanneer je weet dat je naar 'Rome' wilt, kun je uit de vele wegen effectief gaan selecteren. Wil je er snel zijn, dan stippel je autobaanroutes uit. Wil je onderweg ervaringen opdoen en genieten van wat je tegenkomt, dan bepaal je een mooie toeristische route via secundaire wegen. Heb je overigens wel het juiste vervoermiddel gekozen? Toch maar met het vliegtuig? Of de trein? Dat bepaalt weer wat je wel en niet kunt doen en meenemen onderweg. O ja, en waaróm wilden we eigenlijk naar 'Rome'?

Paulus was bijzonder effectief in zijn bediening en gaf onderweg nooit de moed op, ondanks tegenstand, verdriet, vervolging en teleurstelling. Hoe kreeg hij dat voor elkaar? Hij geeft zelf het antwoord: "...één ding doe ik, vergetende hetgeen achter mij ligt en mij uitstrekkende naar hetgeen vóór mij ligt, jaag ik naar het doel (...) maar hetgeen wij bereikt hebben, in dat spoor dan ook verder!" (Fil. 3:14,16). Dit gedeelte wordt zelfs geciteerd in het Kosmos Groot Citatenboek onder het thema 'doel'. Paulus noemt doelen stellen een zaak van juiste gezindheid! In dezelfde verzen zegt hij namelijk: "Laten wij dan allen, die volmaakt zijn, aldus gezind zijn. En indien gij op enig punt anders gezind zijt, God zal u ook dat openbaren" (Fil. 3:15).

Als je Gods bedoeling voor Zijn gemeente serieus neemt (gezindheid), dan moet je zoeken en vragen totdat je Zijn (be)doel(ing) helder voor ogen hebt. Hij heeft Zijn bedoeling helder geformuleerd. Alle ruim 200 opdrachten voor de gemeente zijn gerelateerd aan de Grote Opdracht en het Grote Gebod. Dat is je brandstof die doelgerichte gemeente je aanreikt. Het is je routeplanner, je vreugde en blijdschap die voor je ligt. Ook is het een samenbindende factor voor de hele gemeenschap. Het herinnert ons er steeds weer aan waarom we eigenlijk gemeente zijn. Werken vanuit de vijf gemeentepilers (aanbidding, discipelschap, relaties, dienstbaarheid en evangelisatie) is kenmerkend voor een bijbelse en doelgerichte gemeente.

Puzzelstukjes

Maar waar moeten we beginnen? Er zijn zoveel puzzelstukjes, zoveel activiteiten en programma's in de gemeente. Zo was er een gemeente van maar 65 leden die een lijst van 35 activiteiten wist te inventariseren. Moet je daar trots op zijn? Je ziet door de bomen het bos het niet meer. Hoe bepaal je de juiste waarde en plaats van ieder puzzelstukje? Wie zich ooit over een flinke puzzel heeft gebogen, weet dat de stukjes nooit zomaar op hun plaats komen. Dat doe je volgens een plan. Eerst zoek je de vier hoekstukjes (met twee rechte kanten). Dan alle randstukjes (met één rechte

kant). Wanneer je die aan elkaar legt heb je het raamwerk. Vervolgens selecteer je de stukjes met dezelfde kleuren, die vermoedelijk met elkaar te maken hebben. Goed kijkend naar het plaatje op het deksel (het doel) leg je dan de puzzelstukjes op hun plaats. Een gemeente naar Gods gedachten ben je niet zomaar. Daar is dus een plan voor nodig. Gods plan.

Samenvatting

Frustratie en moeheid in de gemeente zijn dikwijls het gevolg van het gemis van richting en heldere doelen. Lopen als een blinde en doelloos in de lucht slaan, noemt Paulus dat (1Kor. 9:26). Een tegen zichzelf verdeeld huis kan geen stand houden, volgens Jezus Christus (Matt. 12:25). Twijfel maakt je ongestadig op al je wegen, zegt Jacobus (Jac. 1:6).

De gemeente bezit een geweldige potentiële kracht. Gericht zijn op Gods doelen maakt die kracht vrij. In de Bergrede sprak Jezus Christus over het enkelvoudige oog, het hart op één schat gericht en het dienen van maar één Heer (Matt. 6:22-33). Effectieve bediening ontstaat alleen daar, waar de doelen helder zijn en in de juiste gezindheid worden nagejaagd (Fil. 3:14-16). Blijdschap wordt pas volkomen als er eenheid in streven is (Fil. 2:2-4).

Hulp bij groepsbespreking

1. Is er in jouw gemeente of kerk een actieve betrokkenheid van de leden? Hoe komt dat, denk je?
2. Welk beeld van de toekomst is er in de gemeente, en wordt er een concrete opdracht ervaren?
3. Kun je (als deel van de leiding) dit toekomstbeeld en de opdracht kort en krachtig verwoorden? Kunnen de gemeenteleden dit ook? Stemmen de reacties overeen?
4. Lees de volgende tekstgedeelten eens door: 1Kor. 9:26; Matt. 12:25; Jac. 1:6. Op welke manieren zijn deze uitspraken op jouw gemeente of kerk van toepassing?
5. Is je gemeente of kerk volgens jou tot veel meer in staat dan tot nu toe wordt waargemaakt? Zo ja, probeer enkele concrete oorzaken voor dit tekortschieten aan te wijzen.
6. Wat vind je van de toepassing van Matt. 6:22?
7. Zonder doel kom je nooit aan. Is richting en doel bepalen noodzakelijk volgens jou, of maakt dat niet uit? Waarom wel of niet?